

Wat is er nodig om uw gemeentelijke bedrijfsvoering Wkb-proof te maken? **De Wkb in de praktijk checklist** helpt u hierbij. Aan de hand van praktijksituaties signaleert en verifieert u wat uw organisatie nog te doen heeft voor invoering.

Dit document is het beste te bekijken op een tablet, laptop of desktop beeldscherm. Via de menubalk en buttons kunt u door het document heen navigeren.

Ter voorbereiding

Als afdelingshoofd of procesmanager heeft u met de implementatie van de Wkb een stevige uitdaging te pakken. Zorg daarom dat u goed voorbereid bent en een aantal zaken op orde heeft voordat u start. Zo kunt u samen met uw collega's op een effectieve manier aan de slag met de Wkb in de praktijk checklist.

Zorg dat u:

- 1 De veranderende wet- en regelgeving kent
- 2 De gemeentelijke werkprocessen heeft geïnventariseerd
- 3 Betrokken afdelingen en ketenpartner in beeld hebt
- 4 De ontwikkel-route naar inwerkingtreding (en erna) heeft bepaald
- 5 Goed geïnformeerd bent over gebruikte software pakket(ten)
- 6 Uw collega's en partners betreft in het proces

Aanleiding en doel Wkb

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) heeft als doel de bouwkwaliteit te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid.

De Wkb heeft 3 doelen:

- Verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit
- Verbeterde positie van de gebruiker
- Stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering

Gefaseerde invoering

Het nieuwe Wkb-stelsel geldt eerst alleen voor eenvoudigere bouwwerken in de laagste risicoklasse zoals één-gezinswoningen of simpele bedrijfspanden, ook wel gevolgklasse 1 bouwwerken genoemd. Na het monitoren hiervan volgen eventueel de meer complexere (gevolgklasse 2, 3 en monumenten), zodat gemeenten de implementatiestappen, werkprocessen en ook beleid kunnen controleren en verifiëren.

Monitoring is van groot belang om de kwaliteit van het stelsel te kunnen volgen.

Ook is het nodig om te kunnen sturen op een optimale bedrijfsvoering van gemeenten.

Let op

Om een bijdrage te leveren aan de vereiste minimale kwaliteit van bouwwerken hebben gemeenten de Bijzondere Lokale Omstandigheden als één van de mogelijkheden hiertoe.

Impact van Wkb op gemeentelijke organisatie

Met de invoering van de Omgevingswet is ook de Wkb een feit. Wat is er nodig om uw bedrijfsvoering en dienstverlening Wkb-proof te maken? En waar begint u als gemeente? Samen met een tal van gemeenten en partners heeft de VNG een verificatie-tool ontwikkeld die gemeenten gaat helpen bij het implementatieproces: De Wkb in de praktijk-checklist.

De Wkb zorgt voor een stelselwijziging. De primaire taak bij de implementatie van een stelselwijziging is de volgende: het kunnen garanderen dat alle gemeentelijke producten en diensten worden geleverd. Om uw dienstverlening op peil te krijgen en te houden zal er niet alleen gekeken moet worden naar het hoofdproces maar zeker ook naar neven of gerelateerde processen.

Door de nieuwe werkwijze onder de Wkb te doorlopen aan de hand van veelvoorkomende praktijksituaties komt u al doende tot inzichten voor de uitvoerbaarheid van uw bedrijfsvoering en dienstverlening. Geen gemeentelijke organisatie is hetzelfde en daarom is maatwerk nodig.

Bij de inwerkingtreding van de wet moet u als gemeente de vergunningverlenings- en meldingsprocessen voor de bouwactiviteiten hebben aangepast aan de Wkb. Het gaat hierbij om de inrichting van o.a. de werkprocessen, de legesverordening, de informatievoorziening, de afspraken met uitvoeringsdiensten/private partijen en de juridische en inhoudelijke aspecten voor een goede uitvoerbaar- en handhaafbaarheid van de wet.

In 9 stappen verantwoord inwerking

De VNG adviseert en ondersteunt u als gemeenten bij de implementatie van zowel de Omgevingswet als de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). De Wkb is een stelselwijziging een grote impact op uw organisatie en de manier van werken. Door het doorlopen van de 9 stappen kunt u zich optimaal voorbereiden op de inwerkingtreding van de Wkb.

1. Kennisnemen wet- en regelgeving

Neem kennis van de wet- en regelgeving. Om dit snel te kunnen doen, kunt u kennisnemen van het wetgevingsdossier, bestuurssakkoord en impactanalyse van de VNG.

Relevant voor o.a. handhavingsjuristen

2. Berekenen impact op gemeente

Bepaal welke taken er wegvallen en welke erbij komen en welke personele en financiële gevolgen dat heeft.

Relevant voor o.a. financiële controleurs

3. Aanpassen beleid en programma

Maak inhoudelijke strategische keuzen en verwerk deze in uw handhavingsbeleidsplan en -uitvoeringsprogramma. Zorg dat uw beleid niet strijdig is met de Wkb.

Relevant voor o.a. beleidsmedewerkers

4. Aanpassen werkprocessen

Uw rol verandert. Wees bewust dat er nieuwe meldingen geïntroduceerd worden, dat er nieuwe taken bijkomen en/of kunnen veranderen waardoor werkprocessen en -instructies moeten worden aangepast.

Relevant voor o.a. HRM-, proces- en ICT-specialisten

5. Implementeren ICT/software

Zorg dat de afhandeling en registratie van meldingen goed verwerkt wordt in uw ICT-systemen. Softwareleveranciers moeten de applicaties aanpassen die u vervolgens moet implementeren. Test tijdig uw ICT.

Relevant voor o.a. proces- en ICT-specialisten

6. Aanpassen legesverordening

Voor het afhandelen van meldingen mag u als gemeente geen leges meer in rekening brengen. Als gevolg van de Wkb zal u de legesverordening moeten aanpassen.

Relevant voor o.a. managers belastingen en VTH

In 9 stappen verantwoord inwerking

7. Opleiden medewerkers

Als gemeente krijgt u onder de Wkb een meer procesmatige rol en de scheiding tussen toetsing en toezicht komt te vervallen. Zorg dat direct betrokken medewerkers opgeleid en geïnstrueerd zijn om deze nieuwe rol te vervullen.

Relevant voor o.a. managers HRM en VTH

8. Intern en extern communiceren

Als gemeente zult u binnen als buiten de organisatie betrokkenen moeten informeren over de veranderingen die de Wkb met zich meebrengt en wat dit voor hen betekent.

Relevant voor o.a. communicatieadviseurs

9. Continu verbeteren

Het invullen van uw nieuwe rol is een proces waarin u moet groeien. Dit vraagt dat er wordt teruggekeken en zo nodig wordt bijgesteld. Na de inwerkingtreding loopt dit proces door in een continu kwaliteitsproces.

Relevant voor o.a. procesmanagers

De Wkb heeft afhankelijk van de situatie in meer of mindere mate impact op een gemeentelijke afdeling. Deze checklist biedt naast een verificatie op de uitvoerbaarheid van uw werkprocessen ook inzicht in welke taak waar in uw organisatie het meest logisch onder te brengen is.

Om de Wkb goed te laten landen in de volle breedte van uw organisatie zult u eerst een goed in beeld moeten hebben van welke afdelingen geraakt gaan worden. Wij raden u dan ook aan om direct betrokken medewerkers te betrekken.

Alleen als u deze checklist in gezamenlijkheid doorloopt krijgt u een integraal beeld van de ontwikkelpunten en uiteindelijk van de meest passende oplossingen.

Wat te doen voor verantwoorde invoering

Wat is er nodig om uw organisatie Omgevingswet- en Wkb-proof te maken? Samen met gemeenten en partners heeft de VNG een reeks van implementatieproducten ontwikkeld die u houvast kunnen bieden om te komen tot een verantwoorde invoering. Uw 'gereedschapskist' is afhankelijk van reeds genomen implementatiestappen gevuld met het juiste instrumentarium. Ervaring leert dat volgorde en in samenhang doorlopen van de producten u meer inzicht, overzicht en grip zal gaan bieden in het implementatieproces. Een overzicht hiervan vindt u hieronder. De VNG adviseert u eerst deze producten te doorlopen waarna u pas aan de slag gaat met de Wkb in de praktijk-checklist voor verdere detaillering van uw bedrijfsvoering.

Wat te doen voor verantwoorde invoering

Wat is er nodig om uw organisatie Omgevingswet- en Wkb-proof te maken? Samen met gemeenten en partners heeft de VNG een reeks van implementatieproducten ontwikkeld die u houvast kunnen bieden om te komen tot een verantwoorde invoering. Uw 'gereedschapskist' is afhankelijk van reeds genomen implementatiestappen gevuld met het juiste instrumentarium. Ervaring leert dat volgorde en in samenhang doorlopen van de producten u meer inzicht, overzicht en grip zal gaan bieden in het implementatieproces. Een overzicht hiervan vindt u hieronder. De VNG adviseert u eerst deze producten te doorlopen waarna u pas aan de slag gaat met de Wkb in de praktijk-checklist voor verdere detaillering van uw bedrijfsvoering.

Voordat u start neem de minimale acties erbij. Niet alleen voor zaken die juridisch verplicht zijn. Het biedt ook richting bij het doen van noodzakelijke aanpassingen vanuit bedrijfsmatig opzicht zodat uw dienstverleningsniveau op peil blijft.

Zorg dat u weet wat de Wkb inhoud en wat er verandert. Kennis die gedeeld tijdens webinars en netwerksessies is kunt u op weg helpen bij de implementatie van de Wkb.

Met de checklist Wkb in de praktijk kunt u in navolging van de Klaar voor de Start tool, waarin u een eerste inventarisatie van het implementatie proces heeft gedaan, deze doorlopen en verifiëren op de uitvoerbaarheid.

De zelf in te richten VTH-inregeltestpakketten bieden u de mogelijkheid om gesignaleerde situaties te testen en ermee te oefenen zodat deze onder controle zijn voor inwerkingtreding.

Door een proefproject te starten kunt u ervaring op te doen met het werken onder de Wkb. Of u kunt oefenen door het doen van een Wkb-proeftuin. Hiermee brengt u de theorie in de praktijk met concrete casussen.

Toelichting

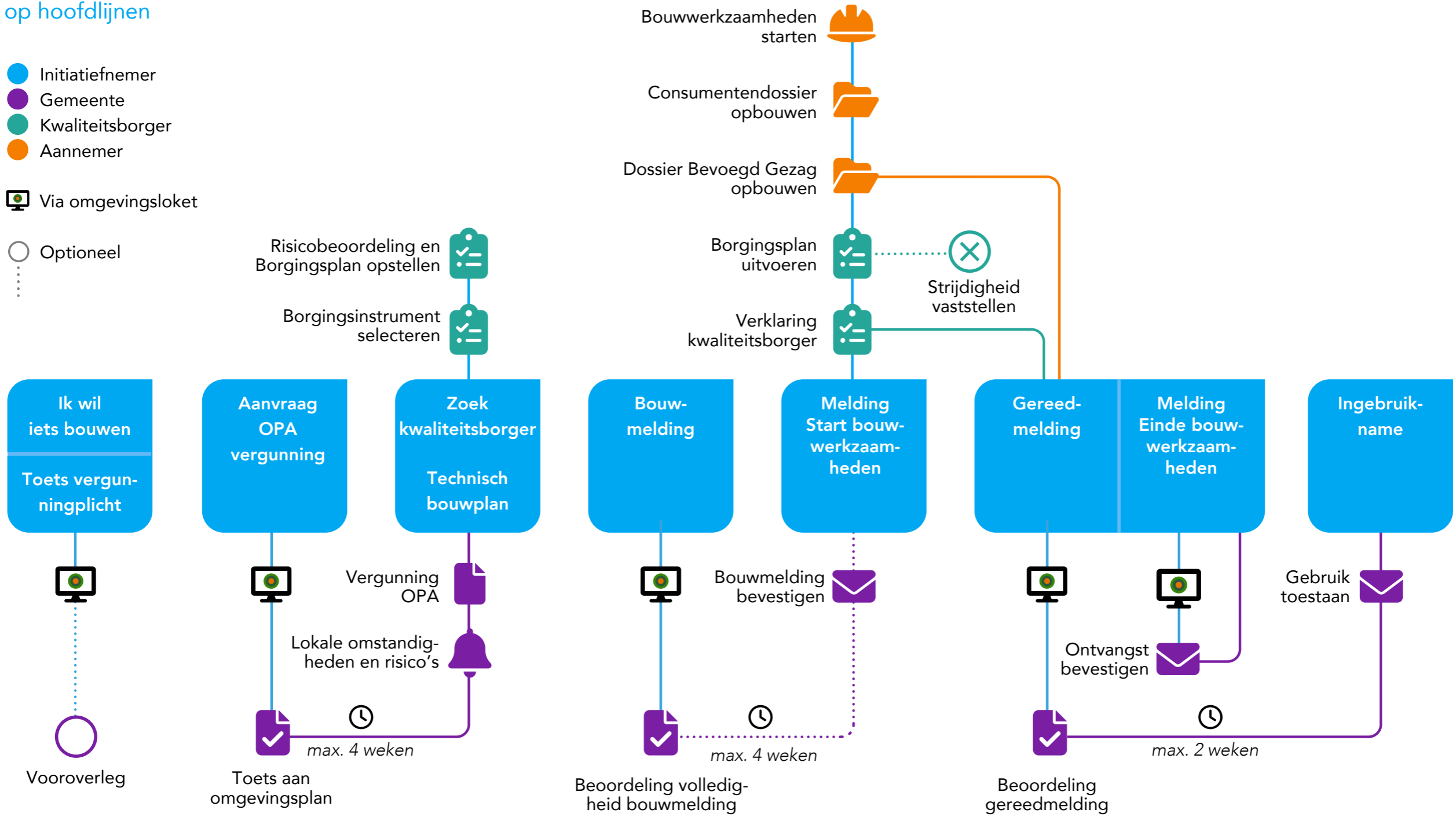
VTH proces Wkb

op hoofdlijnen

- Initiatiefnemer
- Gemeente
- Kwaliteitsborger
- Aannemer

Via omgevingsloket

Optioneel

De Wkb in de praktijk checklist is ontwikkeld door
De Vereniging van Nederlandse Gemeenten

De Wkb in de praktijk checklist bestaat uit

- **Inleidende toelichting (PDF)**
- **Gebruiksaanwijzing (PDF)**
- **Werkdocument: checklist (XLS)**

Publicatiedatum

Augustus 2023

Suggesties of verbeteringen?

wkb@vng.nl